

**PEREHDYTYS TIETOJENKÄSITTELYN
KOULUTUSOHJELMASSA**

**Jukka Alapiha
Arsi Temonen**

**Opinnäytetyö
2007
Liiketalous**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

Tekijä(t) ALAPIHA, Jukka TEMONEN, Arsi	Julkaisun laji Opinnäytetyö	
	Sivumäärä 38	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi PEREHDYTYS TIETOJENKÄSITTELYN KOULUTUSOHJELMASSA		
Koulutusohjelma Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) KARHULAHTI, Mika		
Toimeksiantaja(t) Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma		
Tiivistelmä Opinnäytetyön toimeksiantajana oli Jyväskylän ammattikorkeakoulu, tietojenkäsittelyn koulutusohjelma. "Perehdytys tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa" -tutkimuksen tavoitteena oli tutkia uusien opiskelijoiden perehdyttämistä Jyväskylän ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa. Tutkimuksen avulla haluttiin saada selville minkälainen kokonaiskuva opiskelijoille muodostuu tulevista opinnoista, selviääkö opiskelijoille, mihin ammattiin he valmistuvat. Lisäksi selvitettiin, oppilaiden ja perehdyttämisestä vastuussa olevien tutoropettajien, sekä tutoroppilaiden käsitys perehdytyksestä. Tutkimus rajattiin syksyllä 2006 aloittaneisiin opiskelijoihin, eikä tutkimuksessa otettu kantaa syksyllä 2007 uudistettuun perehdytysmalliin. Tutkimuksessa käytettiin henkilökohtaista puolistrukturoitua haastattelua. Kysymykset lähetettiin myös sähköpostin välityksellä. Näin pyrittiin saamaan suuremman joukon mielipide, sekä enemmän ehdotuksia toiminnan kehittämiseen. Kyselyyn osallistuneet vastasivat kyselyyn vuoden 2007 sekä 2008 aikana. Kyselyyn vastasi yhteensä 13 opiskelijaa, opiskelijatuturia, sekä tutoropettajaa. Tutkimuksen ansiosta perehdytyksestä vastaavat henkilöt saivat palautetta perehdytyksen toteutuksesta, riittävydestä sekä laajuudesta.		
Avainsanat (asiasanat) Perehdytys, Opastus		
Muut tiedot		

Author(s) ALAPIHA, Jukka TEMONEN, Arsi	Type of Publication Bachelor's Thesis	
	Pages 38	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title ORIENTATION AT BUSINESS INFORMATION SYSTEMS		
Degree Programme Business Information Systems		
Tutor(s) KARHULAHTI, Mika		
Assigned by Jyväskylä university of applied sciences, Business Information Systems		
Abstract <p>Applicant of the bachelor's thesis was Jyväskylä university of applied sciences, Business Information Systems.</p> <p>Purpose of the "Orientation at business information systems"- thesis was made to study how new students are orientated at Jyväskylä university of applied sciences, Business Information Systems. Goal of the thesis was to determine how students understand the studying scheme and at what profession they will graduate. Furthermore the thesis tries to answer what students, student tutors and tutor teachers think of orientation.</p> <p>Thesis was limited to study students who started at the fall of 2006. Thesis does not take side to renewed orientation model that was implemented in the fall of 2007.</p> <p>Semi-structural interview was used in the thesis. Questions were also sent to the students, student tutors and tutor teachers via email. This action was done to get more answers. Answers were received during 2007 and 2008. 13 students, student tutors and tutor teachers replied to the query.</p> <p>People involving orientation received feedback from the implementation, sufficiency and extent of the orientation due to this thesis.</p>		
Keywords Orientation, guidance		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

1.	JOHDANTO	5
2	OPINNÄYTETYÖN TAUSTATEORIA.....	6
2.1.	Perehdyttämisen tarkoitus	6
2.2.	Perehdyttämisen tavoitteet.....	6
2.3.	Perehdyttämisen vastuu	7
2.4.	Perehdyttämisen sisältö	7
2.5.	Tiedottaminen ennen koulun alkamista.....	8
2.6.	Yhteisperehdytys	8
2.7.	Henkilökohtainen perehdyttäminen.....	9
2.8.	Perehdytys Jyväskylän ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa	10
3.	TUTKIMUSASETELMA.....	13
3.1.	Tavoitteet	13
3.2.	Rajaukset	13
3.3.	Tutkimusmenetelmät	13
3.4.	Tutkimuskysymykset	14
4.	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	16
5.	TUTKIMUKSEN TULOKSET JA ANALYYSI.....	18
6.	JOHTOPÄÄTÖKSET	30
7.	POHDINTA	33
8.	LÄHTEET.....	35
9.	LIITTEET	36
9.1.	Liite 1	36
9.2.	Liite 2	37

1. JOHDANTO

Perehdyttäminen uuteen oppilaitokseen on opiskelun aloittamisessa tärkeä asia. Perehdyttämisen tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan oppilaitoksen toimintatavat ja käytännöt. Perehdyttäminen alkaa opiskelijan hyväksymisestä opiskelijaksi ja jatkuu siihen asti, kunnes opiskelija tuntee oppilaitoksen riittävän hyvin toimiakseen itsenäisesti. Hyvin hoidetusta perehdyttämisestä hyötyvät sekä opiskelija että oppilaitos. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Jyväskylän ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelyn koulutusohjelman (jatkossa Tiko) perehdyttämisen nykytila ja tämän selvityksen pohjalta luoda kehittämisideoita sekä tuottaa apumateriaalia perehdyttämisen tueksi.

Perehdyttämisen nykytilaa tutkittiin opiskelijoille ja tutoreille tehdyllä haastattelulla sekä sähköpostikyselyllä. Opiskelijoiden haastattelu ja kyselylomake sisälsivät 16 avointa kysymystä. Tutoreiden kyselylomake sisälsi 10 kysymystä. Kyselyyn osallistuivat tutorit ja vuosikurssin HTI6 päivä- sekä iltaopiskelijat. Vastaajia oli yhteensä 13 kappaletta. Haastattelussa sekä sähköpostikyselyssä pyrittiin saamaan kuva opiskelijoiden tämän hetkisestä perehdyttämisestä. Teoriaa ja faktoja nykytilasta kerättiin kirjallisuudesta sekä koulutuspäällikölle ja tutoropettajalle tehdyistä sähköpostikyselyistä. Tarkoituksena oli antaa kattava kuva opiskelijan perehdyttämisen kokonaisuudesta.

2. OPINNÄYTETYÖN TAUSTATEORIA

2.1. Perehdyttämisen tarkoitus

Seuraavassa luvussa käydään läpi, mihin perehdyttämistä tarvitaan ja mitä sillä tarkoitetaan.

Perehdyttämisellä tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla pyritään auttamaan opiskelijan tutustumista ja sopeutumista uuteen opiskeluympäristöön.

Perehdyttämistoiminnan on kohdistuttava kaikkiin oppilaitokseen tulleisiin henkilöihin. Näin perehdyttäminen palvelee sekä opettajia että oppilaita. Perehdyttämisessä on pyrittävä ottamaan huomioon perehdytettävän yksilölliset tarpeet. (Veriö, Toivo 1979, 6.)

Perehdyttäminen on suunnitelmallinen, useiden toimenpiteiden kokonaisuus. Siihen sisältyvät kaikki ne tapahtumat, jotka opiskelijan täytyy ymmärtää ennen omatoimisen opiskelun aloittamista. (Lepistö 1988, 6.)

2.2. Perehdyttämisen tavoitteet

Perehdyttämisellä on tärkeää olla tavoitteet, jotta perehdyttämisestä olisi mahdollisimman paljon hyötyä. Seuraavassa käydään läpi perehdyttämisen eri tavoitteita.

Perehdyttämisyksiköllä opiskelijan kuuluisi oppia tuntemaan koulun toimintatavat, käytännöt, järjestelmät (mm. ASIO), vähintään tärkeimmät henkilöt, esimerkiksi koulun johto, opinto-ohjaaja, ensimmäisten opintojaksojen vetäjät sekä muut henkilöt, joista voi olla hyötyä opintojen alkuvaiheessa. Myös muut opiskeluun liittyvät asiat, kuten terveydenhuolto sekä ulkopaikkakunnalta tuleville tärkeimmät asiat lähiympäristöstä, ovat tärkeitä. (Lepistö 1988, 6; Karhulahti 2007)

Perehdyttämisellä pyritään luomaan opiskelijalle myönteinen asennoituminen opiskeluympäristöön, helpottamaan opiskeluun paneutumista, luomaan hyvä yhteistyö

opiskelukavereiden ja opettajien kanssa. Perehdyttäminen auttaa myös vähentämään epävarmuutta uudessa ympäristössä sekä vähentämään virheitä ja muita harmeja, joita voi aiheutua, kun uutta ympäristöä ja työtapoja ei tunneta. (Lepistö 1988, 6.)

Opiskelijat eroavat toisistaan monella eri tavalla. Eri koulutus ja eri työkokemus tuovat erilaisia näkemyksiä asioista. Ihmiset sopeutuvat uusiin asioihin eri tavalla.

Perehdyttämisen tulisi tukea kaikkia eri tilanteissa olevia henkilöitä. Perehdytykseltä vaaditaan siis joustavuutta ja muuntautumiskykyä. Perehdyttäjän pitäisi käydä jokaisen uuden opiskelijan kanssa lyhyt kahdenkeskinen keskustelu, jossa käydään läpi yksilöllisesti alkavaan opiskeluun liittyviä asioita. (Lepistö 1988, 7.)

2.3. Perehdyttämisen vastuu

Jokaisella tehtävällä kuuluu olla joku vastuuhenkilö, niin myös perehdytyksessä.

Vastuuhenkilö vastaa perehdyttämisen läpiviennistä.

Perehdyttämissuunnitelma voidaan laatia yhteiseksi koulun kaikille yksiköille. Kuitenkin sen toteuttamista valvoo ja sen läpiviennistä vastaa sama henkilö kunkin yksikön sisällä.

Jos on tarvetta, jokainen yksikkö voi räätälöidä omaan käyttöön sopivan perehdytysohjelman, mutta päälinjauksen pitäisi olla kuitenkin sama. Muut voivat auttaa suunnitelman laatimisessa ja valvomisessa, mutta vastuu on aina samalla henkilöllä.

(Veriö ym. 1979, 9; Lepistö 1988, 7) JAMKilla prosessi on pääpiirteittäin sama, mutta tarkkaa säännöstöä ei ole olemassa. (; Karhulahti 2007)

Tikossa perehdyttämisestä vastaavat tutoropettaja sekä opiskelijatutorit. Perehdyttämisen kehittämisestä vastaavat kaikki yhdessä. Kuitenkin viime kädessä asioista päättää koulutuspäällikkö. (Karhulahti 2007)

2.4. Perehdyttämisen sisältö

Perehdyttäminen vaatii ennalta määritellyn sisällön, jotta siitä saadaan kattava. Ilman asiallista sisältöä perehdytyksen hyödyt jäävät olemattomiksi. Perehdytysuunnitelma

tulisi laatia mieltien ohjannan tarvetta, painopistealueita, toteutustapaa ja kunkin opettajan vastuualueita. Suunnitelma tulisi myös laatia jokaiselle aloittavalle ryhmälle erikseen, jotta suunnitelma vastaa kyseisen ryhmän tarpeita.

(Ekola 1992, 167.)

2.5. Tiedottaminen ennen koulun alkamista

Perehdyttäminen alkaa tiedottamisella ennen uuteen opiskelupaikkaan saapumista. Opiskelijoille on hyvä saada riittävästi materiaalia koulusta ja sen toimintatavoista jo ennen ensimmäistä koulupäivää. (Lepistö 1988, 7.)

2.6. Yhteisperehdytys

2.6.1. Vastaanotto

Perehdyttämisestä vastuussa olevan henkilön täytyy olla vastaanottamassa opiskelijat ensimmäisenä koulupäivänä. (Lepistö 1988, 7) Tikolla vastuussa oleva henkilö on tutoropettaja. Jos hän on estynyt, hänen täytyy huolehtia siitä, että joku muu on perillä asioista ja voi hoitaa vastaanoton. (Karhulahti 2007)

Vastaanottovaihe on tärkeä, koska siinä uudet opiskelijat saavat ensikosketuksen uuteen oppilaitokseen ja sen henkilökuntaan. Opiskelijoiden täytyy saada luotettava kuva koulusta ja opettajista heti alkumetreiltä asti. Luottamuksen täytyy syntyä heti. (Lepistö 1988, 7.)

Alkuvaiheessa opiskelijoille täytyy selventää, miten perehdyttäminen opiskeluun viedään läpi. Tällöin opiskelijat voivat helpommin kysyä mieleen tulevia kysymyksiä eivätkä odota turhaan, milloin asia tulee esille. (Lepistö 1988, 7.)

Perehdytys ei saa jäädä ensimmäiseen tapaamiseen, vaan perehdytyksen tulee pitää sisällään useita perehdytykseen liittyviä tunteja, jotta asiaa ei tule liikaa yhdellä kertaa ja mahdollisuuksia kysymyksille tulee myös myöhemmin.

2.6.2. Oppilaitoksen esittely

Oppilaitoksen esittely sisältää henkilöstön esittelyn. Henkilöstön esittely sisältää vastuualueet, yhteydenottotavat ja ajat sekä taustaa kyseisestä henkilöstä. Mieluiten henkilöt esittäytyvät itse paikan päällä. Alkuvaiheessa tärkeimmät henkilöt ovat opinto-ohjaaja sekä opintotoimiston henkilökunta. (Lepistö 1988, 8.)

Koulusta esitellään fyysiset tilat: luokat, sosiaali- ja ruokailutilat, opintotoimisto, opettajien työtilat, hätäuloskäynnit sekä muut opiskelijoiden käytössä olevat tilat. Paras tapa on kiertää koko koulun alue sisältä sekä ulkoa. (Lepistö 1988, 8.)

2.7. Henkilökohtainen perehdyttäminen

Henkilökohtaisessa perehdyttämisessä käydään nopeasti läpi yleisiä asioita, joita käsitellään myös yhteisperehdyttämisessä. Samalla annetaan opiskelijalle vielä mahdollisuus kysyä epäselviä asioita. (Veriö ym. 1979, 10.)

Henkilökohtainen perehdyttäminen pitää sisällään henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan (jatkossa HOPS) liittyvää neuvontaa. Opiskelija käy yhdessä tutor-opettajan kanssa läpi, mitä toivoo tulevilta opinnoilta. Opiskelijalla on myös mahdollisuus kysyä tarkempia tietoja mahdollisista opiskeluvaihtoehtoista sekä miettiä tutor-opettajan kanssa, mikä olisi opiskelijalle paras vaihtoehto edetä opinnoissa. Henkilökohtaisessa osassa pyritään myös selvittämään opiskelijan tietoja ja taitoja sekä mahdollisia hyväksilukuja edellisistä opinnoista tai työstä. (Koskinen T. 2008, HOPS 2007)

2.7.1. Opiskelukaupunkiin perehdyttäminen

Opiskelijoita tulee usein myös muilta paikkakunnilta, joten opiskelukaupungin tärkeimmät kohteet täytyy myös tehdä tutuksi (Lepistö 1988, 7). Tutoreiden tulisi selvittää mm. seuraavia asioita uusille opiskelijoille:

-terveydenhuolto

-tukien ja korvauksien hakeminen (KELAn toimisto)

-eri palvelujen sijainnit, aukioloajat ja yhteystiedot

-kirjastopalvelut

-liikuntamahdollisuudet sekä muut vapaa-ajanviettomahdollisuudet

-julkiset kulkuneuvot (juna- ja bussiasemat, aikataulut)

(Härkönen 2003, 18).

2.8. Perehdytys Jyväskylän ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelyn koulutusohjelmassa

Jyväskylän ammattikorkeakoulun ohjeistuksen perustana toimii tutkintosääntö.

Tutkintosäännössä sanotaan perehdytyksestä seuraavaa:

” 17 § Opiskelijan henkilökohtainen opintosuunnitelma

Opiskelijalla on oikeus suorittaa ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavat opinnot asianomaisen koulutusohjelman ja sen opetussuunnitelman ja vahvistetun henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti opintojen ohjeajassa.

Ammattikorkeakoulututkintoa suorittavilla opiskelijoilla henkilökohtainen opintosuunnitelma pohjautuu opiskelijan uratavoitteisiin ja opiskelijalla on oikeus saada ohjausta valintoihinsa opettajatutoreilta. Opiskelija on velvollinen laatimaan henkilökohtaisen sähköisen opintosuunnitelman (eHOPS) JAMKin opiskelijahallintojärjestelmään (ASIO).

Henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisessa noudatetaan opiskelijaksi otettaessa voimassa olleen opetussuunnitelman mukaista opintojen rakennetta ja vuosittain uusiutuvaa opintojaksotarjontaa.

Opiskelija päivittää henkilökohtaista opintosuunnitelmaansa opintojen edetessä. Koulutusohjelman koulutuspäällikkö tai hänen nimeämänsä henkilö hyväksyy opintosuunnitelman.”

(Tutkintosääntö 2008)

Opintojen alkuvaiheessa laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma eli HOPS, jossa määritellään opintojen tavoitteet ja suoritettavat opinnot. HOPS määrittelee, mihin oppilas tähtää opinnoillaan. Henkilökohtaista opintosuunnitelmaa tarkennetaan ja täydennetään opintojen edetessä. Tällä pyritään siihen, että oppilas tietää, mikä hänen tavoitteensa on opintojen suhteen ja mitä hänen pitää tehdä saavuttaakseen tutkinnon ja siihen tarvittavan osaamisen. Koulutuspäällikön tai hänen valtuuttaman henkilön pitää hyväksyä HOPS. Opiskelun alussa tehdään myös urasuunnitelma, jossa opiskelija määrittää itselleen tavoitteet siitä, mihin koulutus johtaa. Tarkoituksena on siis suunnitella, miten mitkään opinnot vaikuttavat oppilaan uravalintaan ja miten tähän tavoitteeseen päästään.

(Opiskelijana jamkissa 2007; Urasuunnitelma 2007; HOPS 2007)

Tätä tutkimusta tehdessä Tikolla käytössä ollut perehdytysmalli eteni kuta kuinkin seuraavasti. Ensimmäisellä viikolla opiskelun alkaessa käydään läpi koko opinto-opas sekä koulun toimintatapoja ja käytäntöjä. Tämän jälkeen alkaa normaali lukujärjestyksen mukainen opiskelu. Tutoropettaja vastaa ohjauksesta ja pääasiassa myös ryhmän opetuksesta ensimmäisenä vuotena. Toisen vuoden keväällä opiskelijoille järjestetään tutoropettajan ns. ”haastatteluhetki”, jossa opiskelija ja tutoropettaja käyvät läpi, miten opinnot etenevät. Jatkossa opiskelija voi olla yhteydessä tutor- tai yliopettajaan sekä koulutusalan päällikköön tarvitessaan ohjausta tai apua koulutuksen suhteen. Tutoropettajalla on myös mahdollisuus kutsua oppilas keskustelemaan HOPSista, mikäli opettaja katsoo sen tarpeelliseksi. (Koskinen 2008.)

Uudessa perehdytysmallissa, joka on otettu käyttöön syksyllä 2007, samat asiat käydään läpi ensimmäisen puolen vuoden aikana, jolloin ns. sulateltavaa tulee kerralla paljon vähemmän. Pääpiirteittäin uusi malli eroaa vanhasta siten, että uudessa mallissa alkuperehdytys käydään läpi pidemmällä ajanjaksolla ja tutorointivastuu on jaettu

useammalle opettajalle. Edellä mainittujen erojen lisäksi erilaisia ohjaus- ja tiedotustilanteita järjestetään uudessa mallissa enemmän.

(Koskinen 2008)

3. TUTKIMUSASETELMA

3.1. Tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miten hyvin opiskelijat sisäistävät koulun toimintatavat, mitä koulussa opetetaan, mitkä ovat opiskelijan mahdollisuudet vaikuttaa omiin opintoihinsa, miten perehdyttämistä voitaisiin parantaa, onko perehdytystä tarpeeksi, kuinka hyvin opiskelijat ovat perillä siitä, mitä heidän pitää opiskella sekä opiskelijoiden ja opettajien näkemyserot perehdytyksestä. Tavoitteena on myös selvittää, ovatko opiskelijat selvillä (tai onko opiskelijoille selvitetty), mikä on heidän opiskelunsa tavoite eli mitä kaikkea voi tehdä valmistuttuaan tietojenkäsittelyn koulutusohjelmasta.

3.2. Rajaukset

Työ rajataan tietojenkäsittelyn koulutusohjelman vuonna 2006 syksyllä aloittaneisiin päivä- ja iltaopiskelijoihin. Työstä rajataan pois syksyllä 2007 käyttöön otettu perehdytysmalli.

3.3. Tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelmät selittävät tutkimuksessa käytettyjen menetelmien teoriaa. Puolistrukturoitu haastattelu on haastattelu, jossa esitetään samassa järjestyksessä samat kysymykset kaikille haastateltaville. Usein puolistrukturoidusta haastattelusta käytetään nimitystä teemahaastattelu. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Teemahaastattelu on tutkimusmenetelmä, jossa haastattelu kohdennetaan ennalta valittuihin teemoihin. Haastattelu ei etene tarkkojen, yksityiskohtaisten, valmiiksi muotoiltujen kysymysten kautta vaan väljemmin kohdentuen tiettyihin ennalta suunniteltuihin teemoihin. Teemahaastattelu sijoittuu lomakehaastattelun ja avoimen haastattelun väliin. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 47–48, 66; Eskola & Suoranta 2000, 86–87.)

Tutkija valitsee aiheet, mutta antaa haastateltavan kertoa omilla sanoillaan ja omilla esimerkeillään, mitä asiasta haluaa sanoa. Tutkija esittää pääasiassa avoimia kysymyksiä, joihin ei ole valmiita vastausvaihtoehtoja. Teemahaastattelun avulla tavoitellaan haastateltavien näkökulmaa, tietämystä ja ymmärrystä tutkittavasta asiasta. Haastattelujen on tarkoitus olla sen verran samanlaisia, että aineistoon kertyy tietoa halutusta asiasta. Samalla puheen haastattelussa pitäisi kuitenkin olla vapaata, jotta sen kautta voi tulla esiin ajatuksia, joita tutkija ei ole ennen tullut ajatelleeksi. Teemahaastattelu on siis osaltaan myös keskustelua, jolla on etukäteen päätetty tarkoitus. Teemahaastattelu perustuu ajatukseen, että haastateltava tietää asiasta. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 47–48, 66; Eskola & Suoranta 2000, 86–87.)

Teemahaastattelu sopii tämän työn tekemiseen erittäin hyvin. Haastattelijan on vaikea tehdä valmiita kyllä/ei-kysymyksiä saadakseen irti haluamansa tiedon. Henkilökohtainen haastattelu, jossa esitetään avoimia kysymyksiä soveltuu tähän tutkimukseen parhaiten.

3.4. Tutkimuskysymykset

Tässä tutkimuksessa pyrittiin saamaan tietoa perehdytyksen tilasta oppilaille ja opettajille tehtyjen haastattelujen perusteella. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, minkälainen kokonaiskuva oppilaille on perehdytyksen myötä jäänyt opiskelun tavoitteista. Oppilailta selvitetään, tietävätkö he, mitä pitäisi opiskella ja miten paljon. Lisäksi selvitetään, tietävätkö oppilaat, mihin heidän kannattaisi opinnoissaan suuntautua. Toisena tavoitteena on saada oppilailta selville, miten hyvin heille on selvitetty alan tulevaisuutta, eli minkälaista työtä opiskelijat voivat hakea valmistumisen jälkeen ja tietävätkö oppilaat, minkälainen on tietojenkäsittelyn alan työllisyystilanne. Lisäksi haastattelujen perusteella pyritään selvittämään, vastaako opettajien ja oppilaiden käsitys perehdytyksestä toisiaan, riittääkö perehdytys ja jos ei, niin miksi ei. Opinnäytetyössä pyritään vastaamaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Minkälainen kokonaiskuva opiskelijoille muodostuu tulevista opinnoista?

2. Selviääkö opiskelijoille, mihin ammattiin he valmistuvat?

3. Mikä on opiskelijoiden ja opettajien mielipide perehdytyksestä?

4. TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Seuraavassa osiossa selvitetään, miten tutkimus tehtiin, ja perustellaan erilaiset toimintatavat.

Tutkimuksen alkuvaiheessa vuoden 2007 alkupuoliskolla selvitettiin kirjallisuuden avulla perehdytyksen teoriaa. Lisäksi koulutuspäällikölle tehtiin sähköpostitse kysely, jossa kyseltiin faktoja tietojenkäsittelyn koulutusohjelman toimintatavoista. Näiden tietojen pohjalta työhön koottiin teoriaosuus.

Tutkimuskysymyksiin pyrittiin saamaan vastaus tekemällä henkilökohtaisia haastatteluja ja kyselemällä samat kysymykset isommalta joukolta sähköpostitse. Henkilökohtaisesti haastateltavia oli yhteensä 3 kappaletta ja sähköpostikyselyyn vastanneita 10. Henkilökohtaiset haastattelut suoritettiin kesällä 2007 ja sähköpostikysely vuoden 2007 loppupuolella sekä osittain vuoden 2008 alussa. Haastattelutavaksi teemahaastattelu sopii hyvin tämänkaltaiseen tutkimukseen, jotta saadaan tarkkaa tietoa halutusta teemasta. Teemahaastattelu toimii myös vähän pienemmällä osallistujajoukolla, koska haastateltavalta voidaan kysellä tarkemmin haluttuja asioita. Sähköpostikyselyä käytettiin sen takia, että saataisiin suurempi määrä vastauksia ja näin lopputuloksesta luotettavampi. Sähköpostikysely tukee teemahaastattelua hyvin suuremman osallistujajoukon ansiosta. Vastaukset eivät välttämättä ole niin tarkkoja, mutta suuri määrä tuo vahvistusta henkilökohtaisista haastatteluista saatuihin vastauksiin. Henkilökohtainen haastattelu toteutettiin niin, että molemmat haastattelijat johdattelivat haastateltavaa eteenpäin ja syvemmälle ennalta määrätyissä kysymyksissä. Näin saatiin haastateltavalta juuri oikeata tietoa. Molemmat haastattelijat tekivät lisäksi jatkuvasti muistiinpanoja, joita sitten analysointivaiheessa verrattiin keskenään luotettavamman lopputuloksen saamiseksi. Sähköpostihaastattelut täydensivät ja selkeyttivät henkilökohtaisesta haastattelusta saatua tietoa. Näiden yhdistelmästä saatiin luotettavampi lopputulos. Henkilökohtainen haastattelu olisi ehkä ollut parempi järjestää vasta sähköpostihaastattelun jälkeen, koska sähköpostihaastattelusta saa hyvän yleiskuvan tilanteesta. Henkilökohtaisessa haastattelussa olisi ollut helpompi pureutua esille tulleisiin asioihin. Tässä tutkimuksessa kuitenkin henkilökohtaiset haastattelut toteutettiin ennen sähköpostikyselyä, jolloin ei

päästy kyselymään niin hyvin henkilökohtaisessa haastattelussa tärkeiksi osoittautuneita osa-alueita.

Haastateltavien saaminen haastatteluun on oma osa-alueensa. Kutsu haastatteluun pelkästään sähköpostitse ei ole riittävä. Pelkässä sähköpostikyselyssä taas riittää, että saa lähetettyä kysymykset riittävän suurelle massalle. Pieni palkkio auttaa myös saamaan vastauksia. Meidän tapauksessa osallistujien kesken arvottiin leffaliput. Parhaiten vastaajat olisi voinut tavoittaa suoraan koululta, mutta tämän tutkimuksen toteutuksessa se ei ollut mahdollista.

Opettajilta vastauksien saaminen osoittautui tässä työssä kaikkein eniten aikaa vieväksi osaksi. Opettajilla tuntuu olevan paljon tekemistä, koska sähköpostiin ei vastata aina edes useamman muistutuksen jälkeen. Myös opettajien vastaukset olisivat olleet helpoiten saatavilla henkilökohtaisesti varaamalla aika.

5. TUTKIMUKSEN TULOKSET JA ANALYYSI

Tutkimuksen tulokset ja analyysi -luvussa analysoidaan vastauksia, joita saatiin haastattelujen sekä sähköpostikyselyjen kautta. Tuloksissa on eroteltu päivä- sekä iltaryhmän vastaukset.

Opintojaksoja koskevien kysymysten vastauksista jää sekava kuva, sillä osa opiskelijoista tietää tarkalleen, mitä pitää opiskella valmistuakseen, mutta joidenkin opiskelijoiden kanssa ei ole käyty läpi edes perusteita eli esim. HOPSin tekoa. Päiväryhmästä puolet ja iltaryhmästä hieman yli puolet opiskelijoista eivät tiedä varmasti mitä opintojaksoja täytyy suorittaa. Lopuilla opiskelijoista opintojen kokonaisuus oli kuitenkin hyvin hallussa.

Yhteiset opintojaksot olivat päiväryhmäläisillä suhteellisen hyvin tiedossa. Osalla vastaajista oli selkeä kuva, mitä opintojaksoja kuuluu yhteisiin osiin, mutta opintojaksojen lukumäärä oli kuitenkin epäselvä. Kaikki kuitenkin tiesivät, mistä nämä voi tarkistaa

Iltaryhmäläisten tiedot yhteisistä opinnoista olivat epävarmempia kuin päiväryhmäläisten. Suurin osa kuitenkin tiesi, mistä opintojaksojen tiedot voi tarkistaa. Osa oli sitä mieltä, että yhteiset opinnot olisi pitänyt käydä tarkemmin läpi. Iltapuolen opiskelijoilla epävarmuuteen vaikuttaa varmasti se, että kaikilla on melko erilainen opiskelu- ja työtausta. Tämän vuoksi olisi ehdottoman tärkeää käydä iltaopiskelijoiden kanssa tarkemmin läpi, mitä opintoja heidän pitää suorittaa ja mitä he saavat mahdollisesti hyväksi luettua edellisten opintojen perusteella.

Syventäviä opintojaksoja koskeviin kysymyksiin saadut vastaukset olivat melko samanlaisia kuin yhteisistä opintojaksoista saadut vastaukset. Päiväryhmästä puolet tiesi, mitä syventäviä opintoja tulee suorittaa. Loput vastaajista eivät olleet varmoja. Iltaryhmän opiskelijoista kaikki olivat hieman epävarmoja siitä, mitä syventäviin opintoihin kuuluu. Epäselvyyttä tuntui olevan paljon enemmän kuin päiväryhmässä. Osa opintojaksoista tiedettiin, mutta silti syventävien opintojen kokonaisuus jäi epäselväksi.

Henkilökohtainen haastattelu koettiin hyödylliseksi, mutta ei kuitenkaan riittäväksi selventämään opintojaksoja. Syventävien opintojen opintojaksojen lukumäärä tiedettiin paremmin kuin yhteisten opintojen lukumäärä. Kummassakin ryhmässä kuitenkin oli epävarmuutta kuinka monta opintojaksoa syventävät opinnot sisältävät. Tässäkin suurin osa kuitenkin tiesi, mistä opintojaksojen määrän voi tarkistaa.

Syventävien opintojen valinta tuntuu olevan selvempi siinä tapauksessa, että opiskelija tietää, mihin hän aikoo opinnoissaan suuntautua. Opiskelijan voi olla vaikeaa tietää, mitä kurseja ottaa, jos ei ole tarkempaa tietoa, mihin opinnoissa aikoo suuntautua. Tähänkin voitaisiin vaikuttaa koulun puolelta siten, että käydään läpi tarkemmin alussa eri suuntautumisvaihtoehdot, sekä mitä tämän alan opiskelija voi tehdä työkseen valmistuttuaan tietyltä opintolinjalta. Toki oppilaan oma aktiivisuus ja oma-aloitteinen asioiden selvittäminen vaikuttaa asiaan, mutta selkeät suuntautumisvaihtoehdot helpottavat sekä oppilaitoksen että opiskelijoiden toimintaa.

Vastauksien perusteella herää kysymys, onko opiskelijoiden puutteellisissa tiedoissa opintojaksoista kyse opiskelijan omasta aktiivisuudesta selvittää asioita vai perehdytyksen puuttesta. Koska kyseessä on niinkin perusasia kuin tieto siitä, mitä pitäisi opiskella, voisi oppilaitos pitää huolen, että kaikki saavat ainakin jonkinlaisen alustavan suunnitelman tehtyä opiskelujensa kulusta opiskelujen alkuvaiheessa. Tästä oppilaitos voisi pitää huolen esim. käymällä kaikkien opiskelijoiden kanssa nämä suunnitelmat henkilökohtaisesti läpi ja pitämällä kirjaa ketkä oppilaat ovat saaneet suunnitelmansa käytyä läpi.

Kyselyiden vastaukset tutoreille suunnatuissa kysymyksissä viittaavat erittäin vahvasti siihen suuntaan, että puutteelliset tiedot opintojaksoista johtuvat opiskelijoiden oman aktiivisuuden vähäisyydestä. Opiskelijoille on ollut kerran vuodessa yksi pakollinen opinto- ja uraohjausta sisältävä keskustelu tutor-opettajan kanssa. Joiltakin nämä tilaisuudet ovat kuitenkin menneet ohi. Ilmeisesti keskusteluihin osallistuvista henkilöistä ei pidetä kirjaa tai on ilmennyt muita esteitä. Opiskelijat voivat hakea opinto-ohjausta myös tutor-opiskelijoilta mikäli oppilas on tarvinnut apua tai tutor-opiskelija on saanut opinto-ohjaukseen liittyvän tehtävän hoidettavakseen tutor-opettajalta. Muissa

tapauksissa tutor-opiskelijat eivät kuitenkaan ole käyneet henkilökohtaisia keskusteluja opiskelijoiden kanssa.

Opinto-ohjaus ajan voi varata tutor-opettajalta milloin tahansa, jos tuntee tarvitsevansa lisää ohjausta opinnoissa.

”eHops-ohjaukset ovat ensimmäisen vuoden keväällä, jonka yhteydessä on jokaisella mahdollisuus varata vielä ohjausaikaa. Toisen vuoden keväällä on tutor-opettajan "haastatteluhetki", jossa tarkastetaan opintojen eteneminen ja keskustellaan yleisesti opintojen etenemisestä. Uraohjaus on kahdesta ja puolesta vuodesta eteenpäin, yliopettaja koordinoi uraohjauskeskusteluja. Näiden lisäksi opiskelija voi varata keskusteluaikaa silloin kun hän sitä katsoo tarvitsevansa. Tutoropettaja myös voi kutsua opiskelijan hops-keskusteluun, mikäli hän tarpeelliseksi katsoo.”

Opintojen kokonaiskesto aiheuttaa osalle opiskelijoista epäselvyyksiä. Päiväryhmä erosi selvästi iltaryhmästä, kun kysyttiin opintojen arvioitua kokonaiskesto. Päiväryhmästä melkein kaikki tiesivät, kuinka kauan opinnoissa menee tai ainakin kuinka kauan pitäisi mennä, sekä kuinka monta opintojaksoa pitää yhteensä suorittaa. Ainoastaan yksi vastanneista ei ollut varma.

Iltaryhmässä oli enemmän epävarmuutta opintojen kestosta. Iltaryhmäläiset kuitenkin tiesivät, kuinka paljon opintojaksoja pitää vähintään suorittaa valmistuakseen. Yksi vastanneista ei ollut aivan varma.

Joillakin haastateltavista tuntuu olevan hyvinkin selvä, milloin aikoo valmistua. Toisilla taas ei ole tarkempaa tietoa valmistumisajankohdasta. Tähän voinee vaikuttaa myös opiskelun suunnittelu ja seuranta. Jos opiskelijalla on tarkka suunnitelma ja sitä päivitetään, on huomattavasti helpompi seurata valmistumiseen kuluva aikaa. Valmistumisajankohta tarkentuu loppua kohden kun suunnitelmaa päivitetään. On toki otettava huomioon, että opiskelujen loppupuolella valmistuminen voi venyä opinnäytetyöstä johtuen, vaikka olisi kuinka tarkasti suunnitellut muun opiskelun.

Opiskelijoilla tuntuu olevan melko selvä kuva siitä, paljonko kaiken kaikkiaan pitää suorittaa opintopisteitä valmistuakseen, riippumatta siitä, opiskeleeko päivä- vai iltapuolella. Ei varmaankaan ole oleellista muistaa ulkoa tiettyjä opintopistemääriä, kunhan tietää, mistä nämä asiat saa selville.

Päiväryhmässä suurin osa tiesi, mitä yleisiä ja mitä syventäviä opintoja pitää suorittaa. Joillakin kokonaisuus oli kuitenkin vähän epäselvä. Myös opintojaksojen määrä oli hyvin tiedossa, mutta yhteisten ja syventävien opintojaksojen määrällinen jakauma oli hieman epäselvä. Päiväryhmäläisillä oli myös selkeä kuva siitä, miten kauan opinnoissa menee. Sisällön tietämyksestä huolimatta moni vastaaja ei tiennyt, mihin haluaa suuntautua, koska oli epäselvää, mitä työtä hän haluaisi tehdä.

Iltaryhmässä opintojen kokonaisuus oli enemmän hukassa. Ei tiedetty kovin hyvin, mitkä opinnot ovat yhteisiä tai syventäviä ja mitä niistä pitää suorittaa. Silti tutoreita ei viitsitä vaivata kysymyksillä. Opintojaksojen kokonaismäärä tiedettiin yleisesti. Opintojen kokonaiskesto ei ollut kovin hyvin tiedossa. Iltaryhmäläisillä opintojen suuntaus oli selkeä, koska he tiesivät päiväryhmäläisiä paremmin, mitä haluaisivat tehdä opintojen jälkeen.

Opiskelijat eivät juurikaan kyselä opinnoista tutoreilta perehdytysjakson aikana tai sen jälkeen. Kaikki kyselyyn osallistuneista tutoreista olivat tästä yhtä mieltä.

”Yleensä kyselyitä tulee opintojen loppuvaiheessa, kun tarkastellaan, ovatko kaikki tarpeelliset opinnot suoritettuna. Aloittavat etenevät kiltisti työjärjestysten mukaan ja sitten valitsevat myöhemmin opintonsa itsenäisesti.”

Joitakin vähäisiä asioita koskien opintojaksojen sisältöjä, vaikeutta tai tehtäviä kysellään tutor-opiskelijoilta mm. ircin välityksellä. Myös opettajien toimintatavoista kysellään jonkin verran, mutta ei kovin usein. Opiskelijat kuitenkin tuntuvat kyselevän asioita toisiltaan, mutta sen enempää ei asian hyväksi tehdä. Näin toimien ongelma joko ratkeaa tai sen toivotaan selviävän omia aikojaan. Tämä myös johtaa siihen, ettei kukaan tiedä varmuudella vastausta ongelmiin.

Vaikka opiskelijoille on ollut kerran vuodessa yksi pakollinen ohjausta sisältävä keskustelu sekä mahdollisuus keskustella asioista vapaasti tutoreiden kanssa, silti opiskelijoille suunnattujen kysymysten perusteella puolet päiväryhmästä sekä iltaryhmästä eivät olleet varmoja, mitä opintojaksoja heidän tulee suorittaa valmistuakseen. Herää kysymys, onko ohjausta sisältävän keskustelun seuranta ollut liian vähäistä, minkä seurauksena osalta ovat menneet nämä mahdollisuudet ohi. Vai ovatko tutorit liian etäisiä ja vaikeasti saavutettavissa olevia, koska heille ei kuitenkaan ole tullut kysymyksiä koskien opintoja.

Opiskelun alkuvaiheessa mahdollinen tuleva työnkuva ei ollut kaikille selvä, mutta suurimmalla osalla oli kuitenkin jonkinlainen näkemys tulevaisuudesta.

Päiväryhmäläisistä puolet vastaajista ei tiennyt, mitä työtä haluaisi tehdä. Toisella puolella taas oli melko selvä kuva siitä, mihin tähtää ja mitä haluaisi tehdä. Alle puolet päiväryhmäläisistä ei tiennyt, mitkä ovat tärkeimmät opintojaksot työtä ajatellen. Toinen puolisko taas tiesi hyvin, mitkä opintojaksot ovat itselle tärkeimpiä tulevia työtehtäviä varten. Päiväryhmäläisillä oli selkeämpi kuva työtehtävistä, joihin voi hakea opiskelun päätyttyä. Vain yksi vastaajista ei osannut sanoa.

Päiväpuolelle kannattanee käyttää enemmän aikaa opintojen suuntautumisen selvittämiseen ja työnkuvista kertomiseen, mikä helpottaa oppilaiden opintojaksojen valintaa ja opiskelun etenemisen seurantaa.

Iltaryhmässä näkemys työelämästä oli hieman parempi. Kolme neljästä vastaajasta tiesi jonkin ammatin, jota voisi kuvitella tekevänsä tai johon haluaisi päästä opintojen jälkeen. Iltapuolen parempi tietämys mitä työtä haluaa tehdä, johtunee siitä, että monet ovat jo olleet työelämässä mukana. Tästä johtuen heillä on parempi kuva mitä he haluavat tehdä opintojen päätyttyä. Tämän perusteella voisi olettaa, että heidän on myös helpompi miettiä opintojen suuntautumista. Iltaryhmässä oltiin vähän epävarmempia siitä, mitkä opintojaksot soveltuisivat parhaiten mahdollisiin tuleviin työtehtäviin. Osa kuitenkin osasi nimetä joitain opintojaksoja, joita uskoo tarvitsevänsä myös tulevaisuudessa. Iltaryhmässä oli selvästi enemmän epävarmuutta mahdollisista työtehtävistä, joihin voi

opintojen päätyttyä hakea. Jotain yleisluotoisia esimerkkejä työtehtävistä oli annettu opiskelun alussa, mutta ei mitään kattavampaa tietoa. Edellisestä voidaan päätellä, että iltaryhmäläisten urasuunnittelu oli jäänyt päiväryhmää vähemmälle.

Oppilaiden opintojen suuntautumista oletettavasti helpottaisi, jos perehdytyksessä käytäisiin läpi konkreettisesti, mistä opintojaksoista olisi hyötyä minkäkin työnkuvan kanssa. Tämän perusteella olisi helpompi miettiä, mitkä opinnot hyödyttäisivät omaan tavoiteammattiin pääsyssä. Päiväopiskelijoilla tuntuu olevan melko selvä kuva siitä, mihin tehtäviin oppilaitoksesta valmistuttuaan voi hakea. Vastauksista päätellen tätä asiaa on käyty päiväopiskelijoiden kanssa enemmän läpi kuin iltaopiskelijoiden. Eräs päiväopiskelija mainitsi, että jollakin opintojaksolla oli pitänyt miettiä tehtäviä, jotka voisivat olla sopivia Tikosta valmistuneelle. Tällainen opintojakso on ollut pakollisena kaikille vuoden 2005 jälkeen aloittaneille, joten mahdollisten työtehtävien luulisi olevan paremmin tiedossa.

Vaikka osa opiskelijoista ei tiedä mitä opintojaksoja heidän tulisi suorittaa tulevaisuuden työtehtäviä ajatellen, silti he eivät hae apua tutoreilta tai muulta koulun henkilökunnalta vaan pyrkivät selvittämään tutkintoonsa sopivat opintojaksot itsenäisesti.

”Työharjoittelu on se tekijä, jossa opiskelija havaitsee oman suuntautumisensa ja tämän jälkeen osaa hakea syventäviä opintoja itsenäisesti.”

Ilmeisesti opinto-ohjaukseen kuitenkin olisi tarvetta, koska erään tutorin työharjoitteluohjaaja oli sitä mieltä, etteivät tikolaiset tiedä, mitä heistä tulee. Kommentti on huolestuttava, koska tutkimuksen opiskelijoille suunnatuissa kysymyksissä opiskelijat olivat itse sitä mieltä, että he tietävät, mihin työhön koulutus valmistaa. Puolet vastanneista opiskelijoista ei kuitenkaan tiennyt, mitkä opintojaksot ovat tärkeimpiä työtä ajatellen.

Opiskelijat eivät juurikaan kysele mitä työtehtäviä ajatellen opintojakso on tärkeä koska opiskelijat eivät juurikaan ajattele tulevia työtehtäviä suorittaessaan opintojaksoja.

”Yleisesti opiskelijat suorittavat opintojaksoja ilman sen isompaa ihmettelyä. Sekä perehdytysvaiheessa että opintojakson alkaessa heille kerrotaan, mihin kyseisen opintojakson tietoja ja taitoja käytetään (sekä opiskelussa että työelämässä).”

Opiskelijat ovat kuitenkin kiinnostuneita työharjoittelupaikoista, mutta sekin voi johtua siitä että työharjoittelu kuuluu pakollisena opiskelun sisältöön.

Edellä todettujen asioiden perusteella voidaan päätellä, että joko opiskelijat eivät tiedä, mihin työhön koulutus valmistaa, tai he saavat vääränlaista informaatiota. On tärkeää, että opiskelijoiden näkemys vastaa työnantajien näkemystä siitä, mitä opiskelijoiden tulisi opiskella tiettyä työnkuvaa varten. Muutoin on riski, että opiskelijat luulevat tietävänsä sopivia työpaikkoja, mutta todellisuudessa heillä on vaarana jäädä työttömäksi, koska he yrittävät hakea töihin vääränlaisiin tehtäviin.

Työtilanne oli päiväryhmäläisille vähän epäselvä. Osa tiesi, missä päin Suomea työtä riittää ja missä ei, mutta osa ei osannut sanoa työtilanteesta juuri mitään. Suurin osa päiväryhmästä haastatelluista tiesi yrityksiä, jotka voisivat olla sopivia työnantajia. Osittain epäselvä työtilanteen tuntemus saattaa johtua myös siitä, etteivät opiskelijat tiedä kovin tarkasti kaikkia mahdollisia työnantajia. Jos työnantajien tuntemus on suppea, niin mahdolliset avoimet työpaikatkin jäävät huomaamatta. Vastauksista kävi ilmi, että opiskelijat haluavat työtilanteesta enemmän tietoa. Tieto, jota koulu toimittaa opiskelijoille, tuntuu olevan liian optimistista, eli opiskelijat kaipaisivat realistisempaa tietoa.

Iltaopiskelijoilla on kokonaisuutena parempi kuva yleisestä työtilanteesta. Tämä johtunee siitä, että yleensä iltaopiskelijat ovat olleet enemmän mukana työelämässä ja tämän myötä myös tietävät konkreettisesti yleisen työtilanteen, eli tieto ei niinkään ole tullut oppilaitoksen kautta. Myös iltaryhmässä opiskelijat olivat sitä mieltä, että oppilaitoksessa annettiin hieman liian optimistinen kuva työtilanteesta ja työllistymisestä. Iltaopiskelijat kuitenkin tiesivät suhteellisen hyvin, millainen työtilanne on. Iltaryhmän opiskelijat olivat vähän epävarmempia kuin päiväryhmäläiset mahdollisista työnantajista. Työtehtävistä oli

ollut puhetta, mutta ei esimerkkejä paikoista, joihin joku olisi mennyt töihin valmistuttuaan. Atk-alan työnantajat olivat myös paremmin tiedossa, mutta muista työnantajista tiedot olivat puutteelliset.

Vastauksista voidaan vetää johtopäätös, että oppilaitoksen tarvitsisi huomattavasti parantaa alan työllisyystilanteen selvittämistä opiskelijoille. Tiedon pitäisi olla myös realistista eikä antaa liian optimistista kuvaa opiskelijoille. Liian hyvä kuva tuottaa valmistuville pettymyksiä, kun huomataan, ettei työtä löydykään niin helposti kuin oppilaitoksessa on annettu ymmärtää. Osa mahdollisista työnantajista ovat hyvin tiedossa sekä päivä- että iltalinjalla. Oppilaitos saa jopa kehuja, että yritysten esittelyssä on pärjätty hyvin. Kuitenkin esimerkkeinä käytetään liikaa samoja yrityksiä ja monipuolinen kuva työnantajista jää vähemmälle. Yhdessä vastauksessa todetaan, että oppilaitoksessa kerrotaan selvimmät työnantajat eli hyvin tiedossa olevat IT-alan yritykset, mutta muista ei juuri kerrota. Mahdollisuuksiahan on kuitenkin monissa yrityksissä, jotka eivät ole toimenkuvaltaan IT-alaa. Vastauksista oli havaittavissa, että opiskelijat saavat tiedon ennemminkin tutuiltaan työelämässä kuin oppilaitokselta.

Päivä- ja iltaryhmässä oltiin sitä mieltä, että alan tulevaisuudesta puhuttiin enemmänkin markkinointihenkisesti. Opiskelijat kaipasivat realistisempaa informaatiota oppilaitoksen puolelta. Suurin osa haastateltavista oli epävarmoja alan tulevaisuudesta. Päiväryhmässä kuitenkin muutama oli sitä mieltä, että työtilanteen tulevaisuudesta annettiin oikea ja riittävä kuva.

Monet tuntuvat olevan selvillä työtilanteen tulevaisuudesta, mutta seassa on vastauksia, joissa mm. toivotaan oppilaitokselta lisää tietoa asiasta. Voi siis olla, että tieto työtilanteen tulevaisuudesta on hankittu myös ulkopuolelta, eikä niinkään oppilaitoksen toimittamana. Tulevaisuutta työtilannetta on melko vaikeaa ennustaa, mutta oppilaitoksella olettaisi olevan melko hyvä näkemys työtilanteesta, koska se on tekemisissä alan yritysten ja yritysten tulevien työntekijöiden kanssa.

Edellisten kohtien perusteella voidaan olettaa, että oppilaitos antaa liian positiivisen kuvan alan nykyisestä ja tulevasta työllisyystilanteesta. Liian epärealistinen kuva saattaa

vaikuttaa opiskelijoiden valintoihin opiskelun suuntautumisessa ja äärimmillään jopa aiheuttaa alan vaihtoa.

Päiväryhmässä perehdytys koulun toimintatapoihin katsottiin riittävämmäksi kuin iltaryhmässä. Päiväryhmäläisten mielestä oppilaitoksen toimintatavat on käyty läpi tyydyttävästi. Vastaukset hajosivat tasaisesti riittävästä riittämättömään. Päiväryhmässä opiskelun suunnittelun osalta oltiin montaa eri mieltä. Osan mielestä suunnittelu oli riittämätöntä, mutta osan mielestä taas suunnittelu oli riittävää. Kuitenkin loppujen lopuksi päiväryhmässä perehdytyksen sisältö katsottiin kokonaisuutena riittäväksi.

Iltaryhmäläisten mielestä perehdytys koulun toimintatapoihin ei ollut riittävää.

Perehdytystä kuvailtiin mm. ”epämääräiseksi sepustukseksi”. Opiskelun suunnittelu koettiin iltaryhmässä riittämättömäksi. Osan mielestä opintosuunnittelua ei ollut juuri ollenkaan. Tässä olisi oppilaitoksella parannettavaa. Vastauksista selvisi, että perehdytys on esim. ”liian lyhyt”, ”epämääräinen sepustus” ja ”vielä toisena vuonna hukassa”. Nämä kommentit kertovat perehdytyksen tasosta iltaopiskelijoille. Kaikkien opiskelijoiden tarpeita ei oltu otettu huomioon. Perusasioita, kuten esimerkiksi käyttäjätunnuksia, ei oltu valmisteltu ennen opiskelun alkua. Vastauksien perusteella opiskelijoilla on ongelmia opintojen suunnittelun suhteen. Oppilaitoksessa todennäköisesti oletetaan, että työelämässä olleet ihmiset pystyisivät ilman sen kummempaa perehdytystä selviämään opiskelun suunnittelusta, vaikka tilanteen pitäisi olla juuri päinvastainen, sillä lähes kaikki iltalinjalaiset ovat opinnoissa eri vaiheissa. Monilla on aikaisemmin suoritettuja opintoja, jotka pitäisi ottaa huomioon ja niiden perusteella selvittää opiskelijalle, mitä pitää opiskella ja mitä ei enää tarvitse.

Opiskelijat saavat opiskelujen alkuvaiheen informaatiota liikaa liian lyhyellä aikavälillä. Parannukseksi informaation suureen määrään voisi perehdytysjakson jakaa pidemmälle ajanjaksolle. Opintojen alussa kannattaisi käydä läpi vain asiat, jotka ovat välttämättömiä opiskelun alkuun saamiseksi. Hiukan myöhemmin voisi käydä uudelleen läpi asioita tarkemmin, kun kaikki ovat jo sisäistäneet perusasiat.

Sekä päivä-, että iltaopiskelijoista suurin osa oli sitä mieltä, että perehdytyksen toteutuksessa on parantamisen varaa. Monet toivoivat esim. toista kierrosta, jossa

kerrataan asiat. Monet ymmärsivät, että perehdytys on laaja kokonaisuus, joka pitää oppilaille selvittää. Toiveissa kuitenkin oli, että asioista jaksettaisiin ”nalkuttaa” tarpeeksi. Vastauksista ilmeni selvästi, että tähän kyselyyn vastanneet opiskelijat olivat tyytymättömiä ”kaikki kerralla” informaatiopakettiin. Perehdytystä siis pitäisi jakaa useampaan kertaan, tai vähintäänkin järjestää muutaman kuukauden päästä kertaus.

Päiväopiskelijoilla oli kuitenkin myönteisempi kuva perehdytyksestä kuin iltapäiväopiskelijoilla. Monet olivat päiväpuolella sitä mieltä, että perehdytyksellä pärjää, jos ottaa itse selvää perehdytykseen kuuluvista asioista. Kertausta kuitenkin kaivattiin opiskelujen myöhäisemmässä vaiheessa.

Päiväryhmällä perehdytys vaikutti olevan kattavampi kuin iltaryhmällä. Päiväryhmässä opiskelijat olivat paremmin perillä lähes jokaisessa kyselyn osassa. Kuitenkin joidenkin osa-alueiden, kuten tulevien työtehtävien esittelyn, tulisi olla laaja-alaisempaa, ja mukaan pitäisi ottaa muitakin esimerkkejä kuin ”huipputehtävät”. Lisäksi perehdytyksessä voitaisiin käydä läpi työpaikkojen kilpailutilannetta paikallisesti. Realistinen ote perehdytyksessä antaa paremman kuvan myös tulevista opinnoista ja niiden tärkeydestä.

Iltaryhmässä perehdytys kokonaisuudessaan ei ole riittävää vaan heidät on jätetty ”oman onnensa nojaan”. Perehdytyksessä pitäisi kiinnittää enemmän huomiota opintojen sisältöön ja keston. Yksilöllistä opintojen ohjausta saisi olla enemmän. Esimerkiksi jokaisen lukukauden alussa lyhyt haastattelu, jossa käytäisiin läpi tulevan lukukauden opintosuunnitelma. Iltapäiväopiskelijoilla opinnot eivät ole yhtä suoraviivaisia kuin päiväryhmässä, joten perehdytys kaipaisi myös hieman räätälöintiä yksilön tarpeiden mukaan.

Moni perehdytykseen liittyvä asia jää opiskelijoilla huomiotta, koska perehdytys ajoittuu liian lyhyelle aikavälille, opintojen alkuun. Perehdytystä voitaisiin jakaa opintojaksojen alkuun jolloin voitaisiin kertoa opintojakson sisällöstä ja esimerkkejä työtehtävistä, joissa opintojakson tietoja voisi käyttää.

Perehdytykseen liittyvistä asioista kysellään tutor-opettajilta, tutor-opiskelijoilta sekä muulta henkilökunnalta jonkin verran perehdytysjakson jälkeen. Tästä jää sellainen kuva etteivät opiskelijat ole sisäistäneet kaikkea perehdytysjaksolla tullutta asiaa. Osittain tämä voi johtua siitä että perehdytysjakson aikana voi tulla liikaa informaatiota liian lyhyellä aikavälillä. Opiskelijat kyselevät myös paljon toisiltaan, mutta suurin osa tiedosta on kuitenkin ”musta tuntuu” –tietoa. Tutorit korjaavat asian, mikäli huomaavat, että jokin vaivaa, mutta jos kukaan ei kysy mitään, kysymyksiin on vaikeata vastata. Vaikuttaa siltä, että opiskelijat eivät ota perehdytystä tarpeeksi vakavasti ja asiat jäävät sisäistämättä. Perehdytysjakson aikana ei osata tai muisteta mainita kaikkia asioita ja opiskelijat eivät viitsi selvittää ongelmia perehdytysjakson ulkopuolella kysymällä tutoreilta tai muulta henkilökunnalta, jonka seurauksena ongelmat jäävät selvittämättä. Tässä voisi auttaa, jos tutor-opiskelijat lähestyisivät opiskelijoita sähköpostitse ja kyselisivät kuulumisia, ongelmia tai muuten vaan mahdollisesti vaivaavia asioita.

Perehdytys on tutoreiden mukaan riittävä. Tietoa tulee paljon, mutta opastusta on tarjolla, jos sitä vain ottaa vastaan. Kysyä saa milloin vain ja miten paljon vain, jos vaan viitsii kysyä. Perehdytys on järjestetty tutoreiden mukaan pääosin hyvin. Informaatiota on ainakin aikaisemmin tullut liikaa kerralla, mutta vastauksista päätellen tähän on kuitenkin jo tätä työtä tehtäessä tullut muutos.

” Perehdytystä aloitettiin suunnittelemaan ja ajantasaistamaan, kun havaittiin, että vanhassa mallissa opiskelijoille kehittyi helposti informaatioähky, ts. liikaa asioita liian lyhyessä ajassa. Lisäksi ensimmäisellä viikolla käsitellyt asiat oli jo iloisesti unohdettu puolen vuoden kuluttua. Koettiin, että vanha perehdytys oli liian byrokraattinen eikä tukenut opiskelua.

Nykyisessä mallissa näyttää olevan, että opiskelija joutuu ajattelemaan opintojaan ja ammattikorkeakoulussa opiskelemista syvällisemmin kuin ennen. Se, kuinka uusi malli vaikuttaa valmistumisprosenttiin ja valmistumisaikojen pituuteen ei ole vielä nähtävissä. Vaikutus nähdään vasta parin vuoden sisällä.

Parannettavaa aina on, ohjausta ja ohjausprosessia kehitetään koko ajan.”

Perehdytystä opiskelijoiden ajankäytön hallintaan voisi lisätä. Vaikka ajankäytöstä kuinka informoidaan, se kuitenkin koituu suurimmaksi ongelmaksi suurimmalle osalle opiskelijoista.

Uusi pienryhmä-menetelmä on ollut vastauksien perusteella oikein hyvä.

Se tuo tutorit lähemmäksi opiskelijoita ja samalla kynnyksellä lähestyä tutoria pienenee.

Samalla opiskelijoilla on parempi mahdollisuus kysyä kysymyksiä, kun ryhmän koko on pienempi perehdytyksessä.

”Uusi perehdytys on ollut vasta käytössä yhden kerran, tuloksia ei vielä ole selvillä. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että perehdytys on menossa oikeaan suuntaan. Ei liikaa informaatiota, vaan aluksi tärkeämmät asiat ja syventävät tiedot Ura ja Ammatillinen kehittyminen -opintojaksolla.”

6. JOHTOPÄÄTÖKSET

Päiväryhmälle opintojen sisältö vaikuttaa olevan pääsääntöisesti riittävän selkeä. Siihen ei tarvitse kiinnittää lisää huomiota, vaan nykyinen perehdytystaso riittää.

Tuloksien perusteella päiväryhmän perehdyttämisessä olisi syytä tarkistaa, miten opintojen kokonaisuus sekä opintojen jakautuminen yhteisiin ja syventäviin opintojaksoihin voitaisiin saada paremmin esiteltyä, jotta se myös jäisi opiskelijoiden mieleen paremmin. Olisi hyvä, jos opintojen kokonaisuus käytäisiin läpi uudelleen opintojen myöhäisemmässä vaiheessa, jolloin opinnot ovat jo alkaneet ja perusasiat ovat jo opiskelijoilla tiedossa. Tällöin on helpompi nähdä kokonaiskuva tulevista opinnoista. Opintojen läpi käyminen liian varhaisessa vaiheessa menee ohi, koska informaatiota tulee liikaa. Tämän opinnäytetyön tuloksien perusteella voidaan miettiä opintojen kokonaisuuden sekä opintojaksojen sisällön esittämistä sopivampana ajankohtana.

Päiväryhmässä työllistymiseen ja ammatteihin liittyvät asiat olivat monen mielestä selviä. Kuitenkaan ei tiedetty, mitä halutaan opiskella. Perehdytyksen henkilökohtaisessa haastatteluosassa pitäisi käydä läpi tarkemmin opiskelijan nykyistä osaamista ja kiinnostuksen kohteita. Niiden avulla opiskelijalle voisi tehdä ehdotuksia mahdollisesta opintojen suuntautumisesta. Myös realistiset työllistymisnäkymät eri opintojen suuntautumisvaihtoehdoista auttaisivat opiskelijoita päättämään, mitä he haluaisivat ja mitä heidän kannattaa opiskella. Käytännössä työpaikkoja ja työllistymismahdollisuuksia pitäisi esitellä jonkun sellaisen tahon jolla on laaja-alainen näkemys useasta eri firmasta tietojenkäsittelyn alalla, kuten esimerkiksi kaupallinen rekrytointifirma. Ei pidä kertoa pelkästään menestystarinoita, vaan rehellisesti, kuinka moni koulusta valmistunut on oikeasti päässyt koulutusta vastaavaan työhön. Tietoa eri ammateista tuntui päiväryhmässä olevan riittävästi.

Iltaryhmässä pitäisi käydä tarkemmin läpi opintojen sisältö, pakolliset opintojaksot ja opintojaksojen jakaantuminen yhteisiin ja syventäviin opintoihin.

Opintojen kokonaiskesto ei ollut iltaryhmässä kovin monelle selvä. Opiskelijoille voisi näyttää tilastoja edellisistä vuosista eri opintosuuntautumisen mukaan. Myös ns.

väliaikatieto voisi olla yhtenä tekijänä. Jos tällaista tietoa ei ole olemassa, sitä voisi hyvinkin joku tutkia opinnäytetyön merkeissä. Myös keskeyttäjien määrää ja syitä voitaisiin tutkia varsinkin iltaryhmän osalta.

Niin päiväryhmässä kuin iltaryhmässäkin informaatiota voitaisiin jakaa sen mukaan, mikä asia on seuraavana tiedossa. Syventäviä opintoja ei kannata lähteä käymään läpi, jos opiskelija ei vielä tiedä, mitä haluaa opiskella. Iltaryhmäläisille pitäisi myös selvittää paremmin, mitä hyväksilukuja he saavat edellisistä opinnoista. Sekin voi ohjata opiskelijaa tiettyyn suuntaan, jos hän näkee, että hänellä on jo jotakin osaamista tiettyyn opintosuuntaukseen. Iltaryhmäläiset tietävät paremmin, mitä varten he ovat koulussa ja mihin he pyrkivät, joten siltä osin perehdytys on riittävää. Mahdollisia työnantajia ja työtehtäviä voitaisiin käydä läpi vähän paremmin, koska monet iltaryhmässä peilaavat opintojaksoja omaan työhistoriaansa eikä laaja-alaisempaa näkemystä ole riittävästi. Tässäkin esimerkiksi työvoimatoimiston työvoimaneuvoja voisi osata kertoa laaja-alaisemmin asiasta. Iltaryhmäläisillä on myös luultavasti enemmän kysyttävää johtuen omasta työhistoriasta, joten joku, joka tuntee laaja-alaisesti työmarkkinat, osaisi varmasti antaa selkeitä ja kattavia vastauksia.

Tutoreiden mielestä perehdytys on riittävää, mutta sitä ei vain oteta vastaan. Opiskelijat eivät kysele tutoreilta opintoihin liittyviä asioita, jotka vaivaavat, vaikka siihen olisi mahdollisuus. Tutor-opettajat tuntuvat olevan erittäin kiireisiä omien töidensä osalta. Tutor-opiskelijoilla olisi aikaa ja mahdollisuus vastata moneen kysymykseen, mutta opiskelijat eivät kysele heiltä juuri mitään.

Tutor-opettajan vastauksien perusteella opiskelijat antavat opintojen mennä alussa omalla painollaan eteenpäin pääosin suorittamalla opintoja lukujärjestyksen mukaan. Kun opinnot ovat edenneet lähes loppusuoralle, alkavat opiskelijat kysellä, mitä pitää vielä suorittaa tai onko jotakin suorittamatta. Myös siihen luotetaan, että opiskelijat ottavat itse selville, mitä opintoja tarvitsevat päästäkseen haluamaansa päämäärään opintojen suhteen. Työharjoittelun kerrotaan olevan tekijä, joka avaa opiskelijoiden silmiä sen suhteen, mitä pitäisi opiskella saavuttaakseen valmiuksia työelämään. Opiskelijoille kuitenkin kerrotaan perehdytyksessä ja opintojaksojen alussa, mikä kunkin opintojakson tavoite on opiskelua ja työelämää ajatellen.

Tutor-opettajan mielestä tämän tutkimuksen kohteena oleva perehdytysmalli aiheuttaa opiskelijoille informaatioähkyä ja hän onkin sitä mieltä, että uusi perehdytysmalli on siinä mielessä parempi, että perehdytysjakso on jakautunut noin puolen vuoden ajalle entisen parin päivän sijaan.

7. POHDINTA

Perehdyttämisen kuuluisi olla suunnitelmallinen, useiden toimenpiteiden kokonaisuus. Vastauksien perusteella suunnitelmallisuus tuntuu jäävän hieman etäiseksi haaveeksi, jota olisi syytä selkeyttää, koska perehdyttäminen on tärkeä osa uuden opiskelijan tuloa oppilaitokseen. Perehdyttämisellä pitäisi pyrkiä helpottamaan opiskelijoiden paneutumista opiskeluun varsinkin alkuvaiheessa, koska uutta asiaa on hyvin paljon. Opiskelun aloittaminen vaatii joitakin perustietoja, minkä jälkeen tietoja tulisi syventää, jotta opiskelija pystyy täysin omatoimiseen opiskeluun. Tällä hetkellä kuitenkin tuntuu siltä, että ensimmäisinä päivinä informaatiota tulee liian paljon liian lyhyessä ajassa, ja että osa tiedosta on sellaista, jota opiskelija ei tarvitse opiskelujen alkuvaiheessa. Suunnitelmallisuuden puute näkyy selkeästi ja kokonaisuus hämärtyy. Suunnitelmallisuuden puutteesta kertoo selvästi se, että opiskelijoiden vastaukset kummassakin ryhmässä eroavat suuresti monilta osin. Toinen ryhmä on selvästi epätietoisempi asioista, joista pitäisi olla perillä. Toisaalta eroja opiskelijoiden välillä voi myös selittää se, että osa ei välttämättä seuraa perehdytystä riittävällä tasolla.

Perehdytyksen pitäisi jakautua pidemmälle aikavälille, jolloin voitaisiin käydä läpi vain ne asiat, jotka tulevat ajankohtaiseksi lähiaikoina. Vastauksissa oli suoraan kommentteja siitä, että perehdytys voisi kestää vähän pidempään. Opiskelijoille voitaisiin myös kertoa selkeästi opintojen alussa, mitä asioita tullaan käymään läpi ja milloin. Tämä voisi auttaa selkeyttämään perehdytyksen kulkua, jolloin perehdytyksestä tulee vähemmän epämääräinen. Opiskelijat voivat näin varautua ennalta, jolloin he osaavat käyttää ajan hyödyllisemmin eikä heidän tarvitsisi arvuutella, milloin he pääsevät kysymään johonkin tiettyyn asiaan liittyen jotakin, mikä vaivaa mieltä. Kaikki eivät suinkaan uskalla tai jaksa kysyä asioita tilanteissa, joihin he eivät usko asiansa liittyvän. Tässä tietenkin vaikuttaa paljon opiskelijan motivaatio. Kaikki eivät jaksa nähdä vaivaa oman etunsa takia.

Suunnitelmallisuuden lisäksi perehdytyksen sisältö pitäisi olla yhtenäinen kaikille, kuitenkin niin, että myös yksilöt otettaisiin huomioon jollakin tasolla, koska varsinkin ilta- ja päiväryhmissä opiskelijoiden taustat ovat kovin erilaisia. Sisällöllisesti kuitenkin perehdytyksen pitää olla molemmissa ryhmissä yhtä kattava. Perehdytyksen painopistettä

on kuitenkin syytä tarkistaa kohderyhmän mukaisesti. Vastauksista näkee selvästi, että iltaryhmässä perehdyttäminen on paljon heikompa ja sisällöllisesti vajaampaa kuin päiväryhmässä. Iltaryhmän perehdytyksen pitäisi päinvastoin olla päiväryhmää perusteellisempi, koska iltaryhmän opiskelijat omaavat hyvin toisistaan poikkeavat opiskelu- ja työtaustat. Johdatusta ammattikorkeakoulupedagogiikkaan –teoksessa mainitaan, että tutorointisuunnitelma tulisi laatia jokaiselle aloittavalle ryhmälle. (Ekola 1992, 167.) Tämä idea voisi toimia nimenomaan iltaryhmän suhteen, koska heillä on lähes kaikilla erilaiset lähtökohdat ja taustat opiskelun aloitukseen. Päiväryhmän osalta tälle ei liene tarvetta, koska voidaan varmaan melko pitkälle olettaa, että suurin osa on aloittamassa opiskelut samalta pohjalta (joko lukio tai keskiasteen ammatillinen koulutus). Iltaryhmälle ei olisi pahitteeksi suunnitella opiskelujen alussa jokaisen kanssa erikseen, miten aikaisempi työ- ja opiskelutausta vaikuttaa opiskeluun Tikolla.

Opintojen suunnittelussa henkilökohtainen haastattelu on tärkeä vaihe, jolloin käydään läpi opintoasioita yksilöllisemmin. Vastauksien perusteella tämä koettiin tärkeäksi ja hyödylliseksi. Kuitenkin toivottiin myös toista kierrosta, jotta ensimmäisellä kerralla epäselväksi jääneet asiat voisi selvittää paremmin. Vastauksien perusteella olisi syytä käydä toinen kierros toisen opiskeluvuoden alussa, jolloin opiskelijalla on mahdollisuus käydä läpi opintojen eteneminen ja tulevat opinnot. Toisena vuotena eteen tulee suurempi määrä vapaasti valittavia opintoja, jotka eivät ole kaikille pakollisia, joten lisäapu ei varmasti olisi pahitteeksi. Tutoreiden haastattelun perusteella näitä tapaamisia kuitenkin järjestetään jokaisen lukuvuoden aikana kerran, joten ilmeisesti olisi tarvetta seurata tarkemmin, ketkä opiskelijat ovat osallistuneet haastatteluun ja ketkä eivät, jottei osa opiskelijoista tipu matkasta. Tähän ratkaisuksi sopisi pakollinen tapaaminen tutor-opettajan tai koulutuspäällikön kanssa jokaisena opiskeluvuotena. Opettajakunnalla olisi ajantasainen kuva kunkin oppilaan etenemisen tilasta ja samalla vältettäisiin se, ettei kukaan oppilas joutuisi huonoon asemaan valinnoissaan riittämättömän perehdytyksen vuoksi. Tällainen menettelytapa voisi osaltaan myös vähentää turhia opiskelun keskeytyksiä.

8. LÄHTEET

Ekola, J. toim. 1992. Johdatus ammattikorkeakoulupedagogiikkaan. Juva: WSOY

Pekka Härkönen 2003. Opiskelijatutorin käsikirja. Turku: Turun kaupungin painatuspalvelut

Koskinen, T. 2008. Sähköposti: Lisää kysymyksiä op.näyt.työhön/vastauksia. 04.03.2008, 16.25. Vastaanottaja Temonen, A.

Karhulahti, M. 2007. Sähköposti: Opinnäytetyö. 08.05.2007, 08.50. Vastaanottaja Temonen, A.

Lepistö, Irma 1988. Perehdyttäminen – työnopastus. Hki : Työturvallisuuskeskus.

Veriö, Toivo 1979. PEREHDYTTÄMINEN JA TYÖNOPASTUS.

Anita Saaranen & Anna Puusniekka. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto Viitattu 22.09.2007 <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>

Opiskelijana jamkissa 2007, http://www.jamk.fi/koulutus/opiskelijana_jamkissa.htm

Urasuunnitelma 2007, <http://www.jamk.fi/ooas07/kasitteita.htm#urasuunnitelma>

HOPS 2007, <http://www.jamk.fi/ooas07/kasitteita.htm#hops>

Jyväskylän ammattikorkeakoulun tutkintosääntö 070830

9. LIITTEET

9.1. Liite 1

9.1.1. Opiskelijoille suunnatut kysymykset

1. Oletko selvillä, mitä opintojaksoja sinun pitää opiskella valmistuaksesi?
2. Mitä syventäviä opintojaksoja?
3. Mitä yhteisiä opintojaksoja?
4. Oletko selvillä, montako opintojaksoa sinun täytyy yhteensä käydä?
5. Montako yhteistä?
6. Montako syventävää?
7. Oletko selvillä, miten kauan opinnoissasi menee?
8. Oletko jo selvillä, minkälaista työtä haluaisit tehdä?
9. Tiedätkö, mitkä opintojaksot ovat tärkeimpiä työtä ajatellen?
10. Tiedätkö, minkälaisiin tehtäviin oppilaitoksesta valmistunut voi hakea?
11. Oletko selvillä alan työllisyystilanteesta?
12. Oletko selvillä alan tulevaisuudesta?
13. Tiedätkö, mitkä yritykset ovat mahdollisia työnantajia?
14. Onko mielestäsi perehdytys oppilaitoksen toimintatapoihin riittävää?
15. Opiskelun suunnitteluun?
16. Yleensä?

9.2. Liite 2

9.2.1. Tutoreille suunnatut kysymykset

1. Miten paljon ja missä vaiheessa oppilaille järjestetään kahdenkeskisiä tapaamisia perehdytykseen liittyen (tutorit/koulutuspäällikkö)? Onko näitä kahdenkeskisiä jutteluhetkiä opinnoista "budjetoitu" johonkin vai pitääkö oppilaan itse varata aika.
2. Kyselevätkö oppilaat paljon, mitä heidän pitäisi opiskella ja kuinka paljon? Siis perehdytysjakson ulkopuolella/jälkeen.
3. Kyselevätkö oppilaat, johonkin tiettyyn ammattiin valmistumiseen liittyvistä asioista tai siitä, mitä heidän pitää opiskella tehdäkseen jotain tiettyä tehtävää? (perehdytysjakson ulkopuolella/jälkeen)
4. Kyselevätkö oppilaat, miten joku opintojakso vaikuttaa tähtäimessä olevaan työkuvaan? (perehdytysjakson ulkopuolella/jälkeen)
5. Kyselevätkö oppilaat alan työtilanteesta tai siitä, mitkä yritykset ovat mahdollisia työnantajia? (perehdytysjakson ulkopuolella/jälkeen)
6. Kyselläänkö perehdytykseen liittyviä asioita paljon perehdytysjakson jälkeen? Eli tuleeko missään vaiheessa sellainen kuva, että perehdytyksessä ei olla kuunneltu asioita tai niitä ei ole kerrottu.
7. Tuleeko vastaan paljon sellaisia kysymyksiä, mitä perehdytyksessä ei ole huomattu mainita?
8. Onko suunniteltu perehdytys mielestäsi riittävä tällä hetkellä?
9. Onko perehdytys järjestetty mielestäsi hyvin?

10. Voisiko jotain parantaa? Tai osaatko sanoa, onko nyt käyttöön otettu uusi perehdytysmalli aiheuttanut jo muutosta.